

Hovedrevision: Virkning på BNP-niveau og væksten

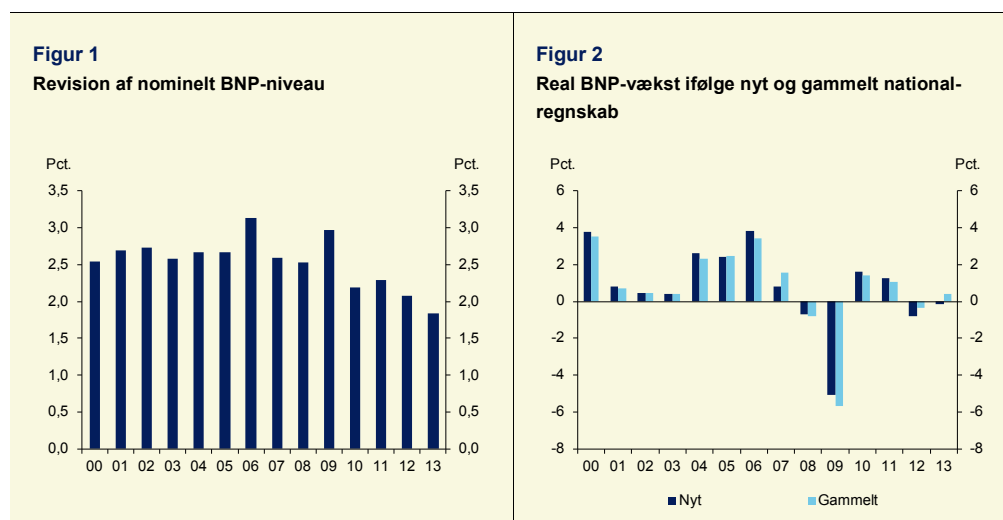
15. september 2014

Danmarks Statistik har den 15. september 2014 offentliggjort et hovedrevideret nationalregnskab, der rækker frem til og med 2013. Hovedrevisionen afspejler nye internationale retningslinjer samt forbedrede datakilder og metoder. Det nye – og bedre – datagrundlag ændrer på størrelsesordenen af en række nøgletal.

Hovedrevisionen indebærer blandt andet et højere *niveau* for BNP, *jf. figur 1*. Det skyldes især, at udgifter til forskning og udvikling nu opgøres som en investering i nationalregnskabet, mens det tidligere indgik som en del af omkostningerne. Det løfter niveauet for investeringerne og dermed også BNP. I den mere kuriøse afdeling inkluderes illegale aktiviteter, fx prostitution, smugling og handel med narkotika, også som noget nyt i nationalregnskabet, hvilket løfter forbruget og dermed også BNP. Siden 2000 er niveauet for nominelt BNP oprevideret med i omegnen af 2½ pct. hvert år, *jf. tabel 1*.

Den gennemsnitlige *vækst* i BNP er uændret set over hele perioden siden 2000, *jf. figur 2*. Tilsvarende er væksten i privatforbrug, eksport, import og investeringer kun revideret i mindre omfang, når der ses på gennemsnit over hele perioden. I enkelte år er der imidlertid større revisioner.

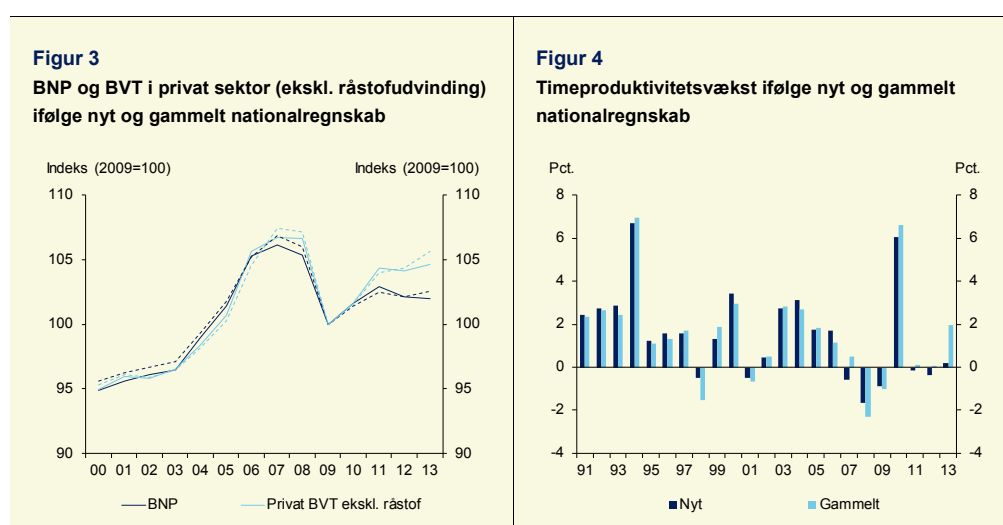
Siden 2008 er BNP samlet set blevet oprevideret marginalt, hvilket i høj grad skal ses i sammenhæng med ændrede opgørelsesmetoder, *jf. nedenfor*. Det dækker over lidt højere vækst i 2008-11, hvorimod væksten er nedrevideret i 2012 og 2013. Den lavere vækst de seneste to år skyldes navnlig lavere offentlig forbrugsvækst og højere import. Med denne offentliggørelse er årene 2009 og 2010 gjort til såkaldt endelige nationalregnskabsår, mens 2011-13 stadig er foreløbige og kan blive revideret.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

I forbindelse med hovedrevisionen indføres fra 2008 en ny outputbaseret opgørelse af realvæksten i den offentlige produktion, som vil påvirke realvæksten i det offentlige forbrug. Hidtil er realvæksten i den offentlige produktion blevet opgjøret ud fra, hvor mange ressourcer der anvendes til produktionen (dvs. baseret på input). Den nye outputbaserede metode tager afsæt i mængden af serviceydelse, der bliver produceret i den offentlige sektor. Det kan eksempelvis være antallet af operationer på hospitalerne, elevtimer i skolerne og antal børn i dagsinstitution. Den nye metode indebærer generelt en lidt større realvækst i det offentlige forbrug fra 2008, hvor især vækstraterne er højere i 2008-10.

Hovedrevisionen indeholder ikke ny information om kapacitetspresset, fx omfanget af ledig arbejdskraft. De nye tal giver derfor som udgangspunkt heller ikke anledning til et andet syn på dansk økonomis tilstand. Der tegner sig fortsat et billede af, at væksten i den private sektor (undtagen råstofudvinding), som skal bære genopretningen af dansk økonomi, har været noget kraftigere end for BNP samlet set, *jf. figur 3*.

Anm.: De stiplede linjer i figur 3 angiver de tilsvarende serier i det gamle nationalregnskab.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Blandt de hovedudfordringer, der er identificeret for dansk økonomi, er en svag produktivitetsvækst siden midten af 1990'erne og en svækket lønkonkurrenceevne op gennem 00'erne. De nye tal ændrer ikke på, at produktivitetsudviklingen i den private sektor har været svag i Danmark, *jf. figur 4*. De øvrige EU-lande vil i løbet af efteråret også offentliggøre nye nationalregnskaber (blandt andet Storbritannien og Tyskland og – uden for EU – også USA har allerede offentliggjort nyt nationalregnskab). Når disse tal foreligger, vil der kunne ses nærmere på udviklingen i den danske produktivitetsvækst målt i forhold til de lande, vi normalt sammenligner os med.

De samme forhold gør sig gældende, når der ses på forskellige mål for lønkonkurrenceevnen i industrien. Niveaut for *enbedslønomkostningerne* (lønomkostningerne per produceret enhed) og for *lønkvoten* (forholdet mellem lønsum og nominal bruttoværditilvækst) i industrien er nedjusteret i det nye nationalregnskab. Det medfører isoleret set en forbedring af lønkonkurrenceevnen. Der kan imidlertid ikke drages konklusion vedrørende udviklingen i den danske lønkonkurrenceevne, før revisionerne i andre EU-lande er kendt.

Den samlede beskæftigelse er nedrevideret i det nye nationalregnskab. I perioden 2000-13 er beskæftigelsen ekskl. orlov således gennemsnitligt ca. 83.000 personer lavere hvert år. Der er tale om en niveauforskydning, idet udviklingen i beskæfti-

gelsen over tid er omtrent uændret. Det lavere niveau for beskæftigelsen (ekskl. orlov) skal blandt andet ses i sammenhæng med, at der nu er flere på orlov end i den tidligere opgørelse, en ændret opgørelse af antallet af beskæftigede med bopæl uden for Danmark, og at aktiverede kontanthjælpsmodtagere i kommunalt regi ikke længere indgår i beskæftigelsen.

Tabel 1

Virkning af revisionen på realvæksten i en række nøgletal, 2000-13

	Gammelt NR	Nyt NR	Forskel
Gennemsnitlig årlig realvækst		Pct.	Pct.-point
BNP	0,8	0,8	0,0
Privatforbrug	1,0	1,0	0,0
Eksport af varer og tjenester	3,2	3,3	0,0
Erhvervsinvesteringer	0,5	0,5	0,0
Boliginvesteringer	-0,2	0,0	0,1
Offentlige investeringer	3,7	2,9	-0,7
Import af varer og tjenester	4,1	4,2	0,1
Lagerforøgelse (pct. af BNP)	0,0	0,0	0,0
Offentligt forbrug	1,3	1,4	0,1
Timeproduktivitet i privat sektor	1,2	1,1	-0,1
Niveau			Pct.
Nominelt BNP	-	-	2,5
Beskæftigelse (ekskl. orlov)	-	-	-3,0

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.